

KOTIHOIDON KRITEERIT

KANGASALA

11.9.2009

KANGASALAN KOTIHOIDON KRITEERIT

Visio

Kuntalaisilla on mahdollisuus saada monipuolisia kotihoidon palveluja silloin, kun he elämäntilanteensa vuoksi tarvitsevat ohjausta, tukea, hoivaa tai hoitoa. Palvelut tuotetaan tai järjestetään asiakaslähtöisesti ammattitaitoisella ja riittävällä henkilöstöllä. Kotihoidon osaamisella ennaltaehkäistään sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia ja kuntalaisten hyvinvointia edistetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Palveluissa otetaan huomioon eri-ikäisten ihmisten elämäntilanne ja avun tarve. Asiakkailla on todellinen mahdollisuus asua kodissaan niin pitkään kuin se on fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn puolesta mahdollista. He saavat yksilöllistä palvelutarpeensa mukaista apua ja kuntoutusta toimintakykynsä, terveytensä ja sosiaalisen hyvinvointinsa tueksi.

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Toiminta-ajatuksena on tuottaa tai järjestää kunnan asukkaiden tarvitsemat sosiaali- ja terveyspalvelut joustavasti, laadukkaasti ja tehokkaasti. Kotihoitoa ja kotihoidon tukipalveluita järjestetään asiakaslähtöisesti, kunnioittaen asiakkaiden itsemääräämisoikeutta ja kuullen heidän toiveitaan palveluja suunniteltaessa. Lähtökohtana ovat asiakkaiden tasavertainen ja oikeudenmukainen kohtelu asuinalueesta riippumatta. Kaikessa toiminnassa huomioidaan kuntouttava työote.

Asiakkaiden yksilöllisiin palvelutarpeisiin vastataan monimuotoisilla ja joustavilla palveluilla yhteistyössä omaisten, läheisten ja eri toimijoiden kanssa.

Ikääntyneiden mahdollisuuksia asua itsenäisesti kotona mahdollisimman pitkään edistetään kotihoidon, laitoshoidon ja terveydenhuollon yhteistyönä. Palveluja annetaan kotona ja sen ulkopuolella, tavoitteena edistää asiakkaiden oman elämän hallintaa ja osallisuutta.

Arvot

Kotihoidon arvoiksi on laadittu

- Luottamuksellisuus ja rehellisyys
- Yksilöllisyys ja asiakaslähtöisyys
- Kuntouttava työ ja ammatillisuus
- Asiakkaan kunnioitus ja arvostus
- Yhteistyö ja vuorovaikutuksellisuus

Erityisesti vanhustyössä arvot näkyvät omatoimisen selviytymisen tukemisessa, hyvästä elämänlaadusta huolehtimisessa ja ikääntyneiden itsemääräämisoikeuden kunnioittamisessa.

Laatu

Kotihoidossa ja tukipalveluissa hyvä henkilökohtainen laatu tarkoittaa, että asiakkaita kohdellaan ystävällisesti, kunnioittavasti ja tasa-arvoisesti. Palveluja suunniteltaessa kuullaan ja kunnioitetaan asiakkaan omia toiveita. Palveluja annetaan asianmukaisesti, sovituissa ajassa ja niiden kokonaisuutta arvioidaan tarpeen mukaan.

Hoito- ja palvelusuunnitelmat päivitetään aina palvelutarpeen muuttuessa, ja vähintään kerran vuodessa. Hoito- ja palvelusuunnitelma kirjataan ymmärrettävällä, selkeällä ja asiakasta kunnioittavalla kielellä. Ikääntyneiden palveluissa noudatetaan valtakunnallisia laatusuosituksia hyvästä palvelusta.

Kotihoidon palvelujen ja tukipalvelujen laatua seurataan asiakaspalautteiden avulla kahden vuoden välein. Palveluja järjestetään yhteistyössä erilaisten tahojen kanssa, jolloin myös näiden palvelujen laatua ja asiakaspalautetta seurataan aktiivisesti. Palvelujen suunnittelun tueksi kerätään valtakunnallista tutkimustietoa kotihoidon alalta.

Kotihoidon säännöllistä palvelua voidaan myöntää henkilölle

- jonka fyysinen, psyykinen, kognitiivinen ja sosiaalinen toimintakyky on selkeästi alentunut, toimintakyvyn alentumiseen saattaa liittyä myös turvattomuutta
- joka ei selviydy säännöllisistä, päivittäisistä perustoiminnoista itsenäisesti, omaisten tai muiden palvelua tarjoavien tahojen avulla. Päivittäisillä perustoiminnoilla tarkoitetaan toimintoja, jotka ovat välttämättömiä kotona selviytymisessä, kuten esim. henkilökohtaisen hygienian hoito, pukeutuminen ja ravitseminen
- joka tarvitsee sairautensa tai alentuneen toimintakykynsä vuoksi sairaanhoitoa eikä kykene käyttämään kodin ulkopuolisia terveystalveluita
- joka on kunnallisen omaishoidon tuen piirissä ja jonka omaishoitajan jaksamista on tarkoituksenmukaista tukea kotihoidon palveluilla

Kotihoidossa otetaan käyttöön RAI asiakkaan toimintakykymittari, joka on pohjana kotihoito asiakasvalinnassa ja palvelujen laajuuden määrittämisessä

Säännöllisestä kotihoidosta peritään kuukausimaksu, joka määräytyy bruttotulojen, käyntikertojen sekä taloudessa asuvan henkilöluvun mukaan. Kuukausimaksusta tehdään palvelu- ja maksupäätös.

Kotihoidon tilapäisiä palveluja voi saada väliaikaisesti sen hetkisen kotihoidon resurssien mukaan. Tilapäinen hoitojakso voi kestää pääsääntöisesti kaksi viikkoa, ja käynneistä peritään kertakäyntimaksu. Tilapäisistä palveluista ei tehdä palvelupäätöstä.

Kotihoidon palveluja ei voida myöntää henkilölle

- joka on oikeustoimikelpoinen ja ymmärtää hoidontarpeen merkityksen, mutta ei itse halua tai toistuvasti kieltäytyy vastaanottamasta palvelua
- joka ei sitoudu yhteistyöhön, vaikka ymmärtää sen merkityksen hoitonsa kannalta
- jonka aggressiivista käyttäytymistä ei saada hallintaan

- jonka kotiympäristö arvioidaan hoitavalle henkilökunnalle vaaralliseksi
- ainoastaan voinnin seuraamiseksi tai turvallisuuden tunteen takaamiseksi

Kotihoidon toteutus ja palvelujen sisältö

liite

Henkilökohtainen hygienia ja pukeutuminen

- henkilökohtaisen hygienian ylläpitämiseen kuuluu asiakkaan avustaminen suihkussa pääsääntöisesti kerran viikossa asiakkaan omia voimavaroja hyödyntäen, suihkutuksen yhteydessä tarkastetaan ihon kunto. Lisäksi huolehditaan päivittäiset pikkupesut asiakkaan terveydellisten lähtökohtien mukaan.
- Kynnet leikataan, mikäli asiakkaalla on asianmukaiset kynsienleikkausvälineet. Varpaiden kynsien leikkaaminen ohjataan tarvittaessa jalkahoitajalle
- asiakasta avustetaan pukemisessa ja/tai riisumisessa hänen voimavaransa huomioiden

Ravitsemus

- asiakasta ohjataan ja neuvotaan syömään terveellistä ja monipuolista ruokaa. Mikäli hän ei pysty itse valmistamaan aterioitaan, tilataan ne hänelle ateriapalvelusta ja/tai hankitaan valmiita aineksia
- käyntien yhteydessä huolehditaan ruuan tarjoilusta, mikäli asiakas ei siitä itsenäisesti selviydy
- ruokailun toteutumista seurataan erityisesti henkilöillä, joilla muisti on alentunut ja henkilöitä joiden ravitsemustilassa on puutteita

Tekstiilihuolto

- pyykkihuoltoa pystytään toteuttamaan siten, että pestyt pyykki voidaan ripustaa kuivumaan tai kone voidaan jättää päälle työntekijän poistuessa asiakkaan luota, mikäli asiakkaalta/läheiseltä saadaan tähän lupa. Pyykkihuolto ei ole yksittäisen käynnin peruste
- silitys, mankelointi, vaatteiden käsin pesu sekä mattojen, verhojen yms. pesu ohjataan läheisille tai yksityisille palveluntuottajille
- lakanat ja tynnyliinat vaihdetaan vähintään kerran kuukaudessa

Kodin siistiminen

- kotihoito vastaa ylläpitosiistimisestä siten, että riittävä hygieniataso säilyy (esim. vessan pesu ja lattian imurointi ja pyyhkiminen tilanteen niin vaatiessa, jääkaapin puhtaus). Asiakkaan tiskit pestään, keittiön työtasot siistitään ja roskat viedään ulos, mikäli asiakas ei itse tai lähipiirinsä avulla niistä suoriudu
- kodin perussiivous ja pakastimen sulatus järjestetään läheisten tai yksityisen palveluntuottajan toimesta

- jos sairaalasta kotiutuminen edellyttää kodin siivousta tai kotihoidon asiakasta uhkaa häätö asunnon siivottomuuden vuoksi, eikä asiakkaalla ole mahdollisuutta hankkia siivousta omin varoin, käännytään sosiaalikeskuksen aikuissosiaalityön puoleen

Ulkoilu ja saattoapu

- asiakkaan ulkoilumahdollisuus pyritään ratkaisemaan läheisten ja ystäväpalvelun avulla. Saattoapu järjestetään ensisijaisesti läheisten ja vapaaehtoistyön turvin. Mikäli asiakkaan jatkohoidon kannalta on välttämätöntä, kotihoito hoitaa asiakkaan saattamisen lääkäriin

Asiointi

- kauppa-asiointit hoitavat ensisijaisesti asiakas ja hänen läheisensä. Säännöllisessä kotihoidossa oleva asiakas voidaan ohjata kauppa-palvelun piiriin, tai kotihoidon työntekijä käy kaupassa asiakkaan kanssa kuntouttavana toimenpiteenä. Poikkeustapauksissa kotihoidon työntekijä voi käydä asiakkaan puolesta kaupassa esim. jos asiakas kotiutuu yllättäen sairaalasta
- pankki- ym. asiointit hoitaa ensisijaisesti asiakas itse tai hänen asioiden hoitajansa. Kotihoito ei voi tehdä suoraveloitussopimuksia, eikä nostaa rahaa automaattista asiakkaan tunnuksilla

Lääkehoito

- lääkkeenjako tapahtuu pääsääntöisesti kotihoidon toimesta. Kotihoito toteuttaa päivittäisen lääkkeiden antamisen asiakkaalle, mikäli hän ei itse tai läheisensä avustuksella siihen kykene. Tiimin sairaanhoitaja vastaa asiakkaan lääkehoidon toteutuksesta, lääkkeenjakkamiseen osallistuvat kaikki tiimin jäsenet

Sairaanhoidolliset tehtävät

- sairaanhoidolliset toimenpiteet sisältyvät säännölliseen kotihoitoon ja ne toteutetaan lääkärin ohjeen mukaisesti. Näitä tehtäviä ovat esim. haavanhoito, avannehoito ja katetrointi. Hoitotoimenpiteissä pyritään lääkärin kanssa neuvotellen hoitomuotoihin, jotka asiakas pystyy itse tekemään ja jotka voidaan tehdä käyntikertoja vähentämällä. esim. puristussidokset
- asiakas käy ensisijaisesti itse tai läheisten saattamana laboratoriossa. Mikäli tämä ei onnistu, otetaan näytteet kotona

Muut tehtävät

- postit haetaan postilaatikosta, mikäli asiakas ei itse tai lähipiirinsä avulla niitä saa haettua.
- lumet luodaan ja jäätiköt hiekoitetaan siltä osin kuin välttämättömän liikkumisen turvaaminen edellyttää
- puiden kantaminen ja puilla lämmittäminen tehdään, jos se on talon ainoa lämmitysmuoto
- puiden pilkkominen ei kuulu kotihoidolle
- asiakkaiden lemmikkieläintenhoito ei sisälly kotihoidon tehtäviin, muuten kuin poikkeustilanteissa

Ilta-, viikonloppu ja arkipyhät

Viikonloppuisin työtehtävät kohdistetaan ainoastaan päivittäisessä selviytymisessä tarvittaviin toimintoihin sekä lääketieteelliseen hoitamiseen. Kodinhoidollisia tehtäviä ei suoriteta. Läheisten tulee ilmoittaa etukäteen kotihoidon henkilöstölle, jos he vierailevat asiakkaan luona hoitaen hänet iltaisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä.

Muita asiakkuudessa huomioitavia asioita

- Asiakkaan on käytettävä apuvälineitä, mikäli se tukee omatoimista selviytymistä sekä mahdollistaa kotihoidon henkilöstön työskentelyn (esim. sukanvetolaite, portatiivi, potilasnosturi)
- Avaimia on tarvittaessa luovutettava riittävä määrä kotihoidon henkilöstölle.